

SIKKERHETSDATBLAD

Bunnstoff fjerner

Seksjon 1: Identifikasjon av stoffet / blandingen og av selskapet / foretaket

Utgitt dato 17.12.2013

Revisjonsdato 10.01.2014

1.1. Produktidentifikasjon

Kjemikaliet navn Bunnstoff fjerner

1.2. Relevant identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen og bruk det frarådes mot

Kjemikaliet bruksområde Stripper.

1.3. Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn Isoproff AS
 Postadresse Mjåvannsveien 76
 Postnr. 4628
 Poststed KRISTIANSAND
 Land NORGE
 Telefon 38 09 80 00
 E-post ralph@isoproff.no
 Hjemmeside <http://www.isoproff.no>
 Org. nr. 996 085 139
 Kontaktperson Ralph Brandsvoll

1.4. Nødtelefon

Nødtelefon Giftinformasjonen:22 59 13 00

Seksjon 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoff eller blanding

Klassifisering i henhold til C; R35
 67/548/EEC eller 1999/45/EC

Klassifisering i henhold til CLP (EC) Skin Corr 1A; H314
 No 1272/2008 [CLP/GHS]

Stoffets/blandingens farlige egenskaper Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

2.2. Etikettinformasjon

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten Natriumhydroksid:10 - 25 %

Signalord Fare

Faresetninger H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

Sikkerhetssetninger P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

P303 + P361 + P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må

fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.
 P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
 P308 + P311 Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
 P405 Oppbevares innelåst.

2.3 Andre farer

PBT / vPvB PBT-/vPvB-vurdering ikke utført.

Seksjon 3: Sammensetning / opplysning om innholdsstoffer

3.2. Blandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Natriumhydroksid	CAS-nr.: 1310-73-2 EC-nr.: 215-185-5 Indeksnr.: 011-002-00-6 Synonymer: Natriumhydroksid	C; R35 Skin Corr. 1A; H314	10 - 25 %
Beskrivelse av blandingen	Vandig løsning.		
Komponentkommentarer	CAS-nr. 1310-73-2, REACH registreringsnr.:01-2119457892-27-XXXX. Se seksjon 16 for forklaring av R- og H-setninger.		

Seksjon 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113. Nødtelefon: se seksjon 1.4.
Innånding	Skyll nese og munn med vann. Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg. Ved pustevansker kan oksygentilførsel være nødvendig. Kontakt lege.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Det er meget viktig at stoffet fjernes umiddelbart fra huden. Kontakt lege øyeblikkelig! Etseskader skal behandles av lege. Vask tilsølt tøy før det brukes.
Øyekontakt	Skyll straks øynene med rikelig vann mens øyelokkene løftes. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Fortsett å skylle i 30 minutter. Kontakt lege øyeblikkelig! Ved lengre tids skylling, anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet. Transport til lege. Fortsett skyllingen under transporten.
Svelging	Fremkall ikke brekning. Skyll munnen grundig. Drikk rikelig med vann. Ikke gi noe å drikke hvis personen er bevisstløs. Kontakt lege øyeblikkelig! Transport til sykehus. Ta med sikkerhetsdatablad.

4.2. Viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Informasjon til helsepersonell	Fare for perforasjon av spiserøret. Sykehusbehandling kreves.
Akutte symptomer og virkninger	Er sterkt etsende og kan forårsake store smerter. Kan i alvorlige tilfeller forårsake sjokk (sirkulatorisk kollaps) og død. Etsende i øynene, fare for synskade/blindhet, svie i nesen, etsesår på huden. Hudkontakt: Fører til blemmer og brannså. Etsende ved svelging. Gir brennende smerter i munn, svelg og spiserør. Fare for store varige skader. Innånding av kjemikaliet kan forårsake irritasjon, høye nivåer kan forårsake pustevansker og mulig lungeskade. Innånding av høye konsentrasjoner av kjemikaliet kan forårsake de samme symptomene som ved svelging.

4.3. Informasjon om umiddelbar legehjelp og spesiell behandling som eventuelt er

nødvendig

Annen informasjon	Sprut i øynene og svelging av mer enn ubetydelig mengde krever umiddelbar legehjelp. Etseskader på huden behandles som brannskår.
-------------------	---

Seksjon 5: Tiltak ved brannslukning**5.1. Brannslukningsmidler**

Passende brannslukningsmidler	Velges i forhold til omgivende brann.
Uegnete brannslukningsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Spesielle farer som stoffet eller blandingen kan medføre

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Kan utvikle meget giftige eller etsende damper ved oppvarming. Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO ₂).

5.3. Anvisninger for brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig seksjon 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Slukningsvannet kan være sterkt etsende. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.

Seksjon 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp**6.1. Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer**

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Pass på! Produktet er etsende. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Benytt personlig verneutstyr som angitt i seksjon 8.
---	---

6.2. Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

6.3. Metoder for opprydding og rengjøring

Metoder for opprydding og rengjøring	Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall i henhold til seksjon 13.
Opprydding	Vask den forurensede overflaten med vann.

6.4. Referanse til andre seksjoner

Andre anvisninger	Se også seksjon 8 og 13.
-------------------	--------------------------

Seksjon 7: Håndtering og lagring**7.1. Forholdsregler for sikker håndtering**

Håndtering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå direkte kontakt. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Bruk angitt verneutstyr, se seksjon 8. Skift straks tilsølte klær.
------------	---

Beskyttende tiltak

Tiltak for å hindre brann	Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
Råd om generell yrkeshygiene	Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask tilsølte klær før de brukes.

7.2. Betingelser for sikker oppbevaring, inklusiv eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Hold beholderen tett lukket. Lagres som etsende stoff.
Spesielle egenskaper og farer	Kjemikaliet er etsende. Ved overføring av kjemikalie: overfør langsomt for å unngå generering av

	elektrostatiske ladninger.
Forhold som skal unngås	Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild.
Råd angående samlagring	Oppbevares adskilt fra næringsmidler.
Lagringstemperatur	Verdi: 5-40 °C
Lagringsstabilitet	Kjemikaliet har en levetid på 36 måneder.

7.3 Spesifikk bruk

Spesielle bruksområder	Se seksjon 1.2.
------------------------	-----------------

Seksjon 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Annen informasjon om grenseverdier	Forklaring av anmerkningene: T = Takverdi.
------------------------------------	---

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Natriumhydroksid	CAS-nr.: 1310-73-2 EC-nr.: 215-185-5 Indeksnr.: 011-002-00-6 Synonymer: Natriumhydroksid	15 min.: 2 mg/m ³ T	2011

DNEL / PNEC

Testmetode	Innhold
DNEL	Gruppe: Arbeidstaker Eksponeringsvei: Innånding Eksponeringsfrekvens: Langsiktig (gjentatt) Type effekt: Lokal effekt Verdi: 1 mg/m ³ Merknader: Gjelder for CAS-nr.: 1310-73-2.
DNEL	Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Innånding Eksponeringsfrekvens: Langsiktig (gjentatt) Type effekt: Lokal effekt Verdi: 1 mg/m ³ Merknader: Gjelder for CAS-nr.: 1310-73-2.

8.2 Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak.
--	--

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk egnet åndedrettsvern med kombinasjonsfilter, type A/P3. I trange eller dårlig ventilerte rom må trykkluft- eller friskluftsmaske brukes.
----------------	--

Håndvern

Håndvern	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale.
Egnede hansker	Nitrilgummi. Butylgummi.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 374. NS-EN 420.
Gjennomtrengningstid	> 480 minutter.
Tykkelsen av hanskemateriale	Nitrilgummi: 0,4 mm. Butylgummi: >0,5 mm.
Ytterligere håndbeskyttelsestiltak	Skift hansker ofte!

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 166. NS-EN 172.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulighet for hudkontakt.
Referanser til relevante standarder	NS-EN ISO 13688:2013 NS-EN ISO 20347. NS-EN ISO 20344.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Se også seksjon 12.
---------------------------------	---

Annen informasjon

Annen informasjon	Nøddusj og øyedusj skal være tilgjengelig på arbeidsplassen.
-------------------	--

Seksjon 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske (20°C).
Farge	Fargeløs.
Lukt	Ikke kjent.
Kommentarer, Luktgrense	Ikke kjent.
Kommentarer, pH (handelsvare)	Ikke relevant.
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Ikke kjent.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 100 °C
Flammepunkt	Verdi: > 60 °C
Kommentarer, Fordampningshastighet	Ikke kjent.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke kjent.
Kommentarer, Eksplosjonsgrense	Ikke kjent.
Damptrykk	Verdi: 2350 hPa Test temperatur: 20 °C
Kommentarer, Damptrykk	12381 Pa (12 kPa) (50°C)
Kommentarer, Damptetthet	Ikke relevant.
Relativ tetthet	Verdi: 1,21-1,23 Test temperatur: 20 °C
Kommentarer, Relativ tetthet	Tetthet: 1210 - 1230 kg/m ³ (20°C)
Løselighet i vann	Ikke relevant.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke relevant.
Kommentarer, Selvantennelighet	Ikke selvantennelig.
Kommentarer, Dekomponeringstemperatur	Ikke kjent.
Viskositet	Verdi: 1,77 cP Test temperatur: 20 °C
Kommentarer, Viskositet	Dynamisk. Kinematisk: 1,46 cSt @ 20 °C.

Fysikalske farer

Eksplorative egenskaper	Ikke eksplosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke kjent.

9.2 Annen informasjon

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	VOC: 0%.
--------------------------------	----------

VOC tetthet @ 20°C: 0 kg/m³ (0 g/L).

Seksjon 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Data mangler.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Kjemikaliet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelsene.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Oppstår ved ulempeforhold (seksjon 10.4).

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.

10.5. Materialer som skal unngås

Materialer som skal unngås Data mangler.

10.6 Farlige spaltningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen under normale forhold. Se også seksjon 5.2.

Seksjon 11: Toksikologisk informasjon

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt Sterkt etsende. Ved bruk representerer de etsende egenskaper den største faren.

Potensielle akutte effekter

Innånding Damper fra dette produktet kan være etsende. Innånding av kjemikaliet kan forårsake irritasjon, høye nivåer forårsake pustevansker og mulig lungeskade. Innånding av høye konsentrasjoner av kjemikaliet kan forårsake de samme symptomene som ved svelging.

Hudkontakt Svie og alvorlig etseskade på huden. Fører til blemmer og brannsårl.

Øyekontakt Kan forårsake alvorlig svie og smerte. Kontakt med konsentrert kjemikalie kan gi umiddelbar alvorlig øyeskade, eventuelt synstap. Øyeblikkelig førstehjelp er nødvendig.

Svelging Symptomer er voldsomme brennende smerter i munn, hals og mage. Fare for perforering av magesekk ved svelging av store mengder.

Irritasjon Se etsende.

Etsende Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Etseskader i mage-tarmkanalen.

Aspirasjonsfare Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses å være oppfylt.

Forsinket / Repeterende

Allergi Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Spesifikke målorgantoksisitet - enkelt eksponering Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de foreliggende data ikke ansett for å være oppfylt.

Spesifikke målorgantoksisitet - gjentatt eksponering Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Arvestoffskader Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Reproduksjonsskader Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Seksjon 12: Miljøopplysninger

12.1. Toksisitet

Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 189 mg/l Testmetode: LC50 Fisk, art: Leuciscus idus Varighet: 48 timer
Akutt akvatisk, fisk. Kommentar	Gjelder CAS-nr.:1310-73-2.
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 33 mg/l Testmetode: EC50 Daphnia, art: Crangon crangon
Akutt akvatisk, Daphnia, Kommentar	Gjelder CAS-nr.:1310-73-2.
Økotoksisitet	Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet	Kjemikaliet inneholder uorganiske forbindelser som ikke er bionedbrytbare.
-----------------------------	--

12.3. Bioakkumulasjonspotensial

Bioakkumulasjonspotensial	Data om bioakkumulasjon er ikke tilgjengelig.
---------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Ikke kjent.
-----------	-------------

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Ikke relevant.
vPvB vurderingsresultat	Ikke relevant.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---	---

Seksjon 13: Fjerning av avfall

13.1. Metoder for avfallsbehandling

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 07 06 04 andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
NORSAS	7152 Organisk avfall uten halogen

Seksjon 14: Transportinformasjon

14.1. UN-nummer

ADR	3066
RID	3066
IMDG	3066
ICAO/IATA	3066

14.2. UN varenavn

ADR	MALINGRELATERT STOFF
RID	MALINGRELATERT STOFF
IMDG	PAINT RELATED MATERIAL
ICAO/IATA	PAINT RELATED MATERIAL

14.3. Transport fareklasse

ADR	8
-----	---

Farenr.	80
RID	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballasjegruppe

ADR	II
RID	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Spesielle forholdsregler for bruker

EmS	F-A, S-B
-----	----------

14.7. Transport i bulk i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Ikke relevant.
------------------------------	----------------

Seksjon 15: Opplysninger om lover og forskrifter

15.1. Forskrift / regelverk om stoff eller blanding i forhold til sikkerhet, helse og miljø

Referanser (Lover/Forskrifter)	FOR 2002-07-16-1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier med senere endringer. Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer. FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier. Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet. FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
Kommentarer	Ingen av innholdsstoffene listet i seksjon 3 er på kandidatlisten (REACH). Ingen av innholdsstoffene listet i seksjon 3 er underlagt begrensninger iht. REACH vedlegg XVII.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

Seksjon 16: Andre opplysninger

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig til alle som håndterer produktet.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Skin Corr 1A; H314;
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R35 Sterkt etsende.
Liste over relevante H-setninger (i seksjon 2 og 3).	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
Brukte forkortelser og akronymer	PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt VOC: Flyktige organiske forbindelser (Volatile Organic Compounds)

	EC50: Den effektive konsentrasjonen av et stoff som fører til 50 % av maksimal respons DNEL: Utledet null-effekt-nivå (Derived No Effect Level)
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 19.12.2013
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Versjon: 2. Seksjoner endret: 1, 3, 8, 9, 11, 12, 15 og 16.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Isoproff AS
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ Camilla M. Ormset